

legden weldra hun mandaat neer.⁶⁰ De vaststelling van de grondslag voor deze vergadering gaf veel problemen.

Tenslotte sloot men zich aaneen op basis van de *Confessio Belgica*. Als 'Christenen van Nederland' (voor het grootste deel leden der Hervormde Kerk, en als zoodanig van harte gehecht aan de Nederlandsche Geloofsbelijdenis in haar nationaal en historisch karakter) ons aansluitende aan de grondslagen van de Engelsche en Fransche takken der Evangelische Alliantie⁶¹ richtte het comité zich tot alle leden en vrienden der Alliantie met zijn uitnodiging tot een algemene vergadering, 'welke, zoo God wil, in september 1866' zou worden gehouden. Nieuwe moeilijkheden deden zich voor in de vorm van oorlogsdreiging⁶² en het uitbreken van de cholera in ons land, zodat uitstel van de vergadering wenselijk was. Een onverkwikkelijk incident rondom P. Hofstede de Groot - omtrent wiens deelname aan de vergadering het comité verdeeld was - droeg tot de problemen bij.⁶³ Doch van 18 tot 27 augustus 1867 kon dan tenslotte de Evangelische Alliantie te Amsterdam bijeenkomen.

Op zondag 18 augustus hield Van Oosterzee 'voor een talrijke schare' in de Nieuwe Kerk de openingsrede. In de dagen daarop werd in vier secties vergaderd. Sectie I handelde over 'Kerk en Godgeleerdheid', waarbij uitvoerig verslag werd uitgebracht over de 'godsdienstig-kerkelijken toestand van onderscheiden christenlanden'⁶⁴ en godgeleerde voordrachten en 'samensprekingen' werden gehouden.⁶⁵ Sectie II was gewijd aan het thema 'Christendom en Maatschappij',⁶⁶ terwijl Sectie III zich bezig hield met het onderwerp 'Christendom en Philantropie'.⁶⁷ Sectie IV ten-

60. Zij bezochten wel de vergadering zelf. (Kalmijn, a.w., 220; Cohen Stuart, a.w., Vv).

61. Cohen Stuart, a.w., XV.

62. De Pruisisch-Oostenrijkse oorlog en de Luxemburgse kwestie.

63. Cossee, 'Martinus Cohen Stuart', 85v. Door een communicatiestoornis binnen het comité was Hofstede de Groot uitgenodigd en ofschoon hij zich met de doelstelling van de Alliantie kon verenigen werd hem de toegang tot de vergadering geweigerd.

64. Cohen Stuart, a.w., 17-227. Behalve uit de meeste Europese landen werd rapport uitgebracht omtrent de Levant, de Verenigde Staten en Israël.

65. Cohen Stuart, a.w., 235-383. Onderwerpen als het Schriftgezag en de christologie stonden centraal. Bekende Réveillfiguren als Merle d'Aubigné en Monod waren verhinderd de besprekingen bij te wonen, doch gaven schriftelijk hun bijdrage.

66. Cohen Stuart, a.w., 391-574. D. Chantepie de la Saussaye sprak over 'Le principe de la société moderne et le principe chrétien'; Edmond de Pressensé over 'L'école et la Bible' (om enkele van de bekendste sprekers te noemen).

67. Cohen Stuart, a.w., 577-720. Naast onderwerpen als bestrijding van drankmisbruik stond de vorming van jongeren centraal, zo bij Van Oosterwijk Bruyn, die sprak over de 'Christelijke Jongelingsverenigingen'.